

Margrete Auken (SF):

Debatten i dag er dels afslutningen på et langt forløb med at udarbejde den nye strategi »Partnerskab 2000«, dels videreførelse af den henne i virkeligheden. Og vi skal forholde os til begge dele.

Forløbet frem til i dag fortjener nemlig særlig omtale og megen ros. Det har været grundigt, det har været åbent, og det har virkelig været udtryk for et partnerskab, nemlig mellem ministeriet, Udenrigsudvalget, ngo'er, eksperter og selsvagt også modtagerlandene på et eller andet niveau, selv om vi andre jo ikke helt kan vurdere den del. Men i hvert fald vil vi sige tak for processen, som har være noget nær forbilledlig.

Resultatet, de mange delrapporter og de samlende analyser og strategidokumenter, er også rosværdigt. Der bliver læst i dem rundt omkring, og skulle der komme lidt kritik i det følgende, hænger det jo sammen med, at vi er blevet klædt så godt på af ministeriet, dels direkte, dels indirekte af alle de ngo'er og andre, der jo også har nydt godt af processen og ageret, som de skal lige efter bogen, holdt sig aktivt i kontakt med os herinde, så vores arbejde kvalificeres, sådan som vi jo gerne vil have at civilsamfundet skal kunne det her og i ulandene.

Det er altså ærgerligt, at man står og roser ministeren, og så har han ikke en chance for at høre det, og nu kommer jeg til alle overfaldene. Jeg ville godt have haft, at han havde hørt rosen inden. Men så vil jeg lige sige til ministeren, når nu overfaldene kommer, at der var altså en stor ros inden.

Det har nemlig også resulteret i lidt bekymring. Først og fremmest kan vi, og her mener jeg både regeringen, politikerne, de, der arbejder i marken, ambassader, osv., magte de opgaver, og kan vi gøre det, så udviklingen for alvor vender og fattigdommen tager af?

Kan vi få integreret såvel miljø- som kønsaspekter, demokratiudviklingen, aids-bekæmpelsen i arbejdet, og kan vi ikke, er muligheden for, at hovedmålet nås, sværere at få øje på.

Kan vi få EU til at agere på samme niveau? Selv om Danmark er en stor donor, er der jo først noget ved det, når vi for alvor er blevet foregangsland, og det vil sige, at vi får de andre med. Men kan vi få principperne for vores bistand ind i EU's og ind i Verdensbankens måde at arbejde på?

Hvordan f.eks. med miljøet? I svaret på spm. 98 til Udenrigsudvalget – det er i sidste års bilag nr. 349 – savner vi en tydeliggørelse af, at det i

hvert fald er det, vores eget bestyrelsesmedlem i Verdensbanken skal arbejde for.

Og i et af arbejdsrapporterne – så vidt jeg husker, er det nr. 19 – er der også fra Verdensbanken selv en klar kritik af den mildest talt mangelfulde måde, hvorpå principperne om miljøbeskyttelse er ført ud i livet.

Det går stadig væk den gale vej. Den nordisk-baltiske repræsentant skal være en aktiv medspiller, så denne enorme supertanker, Verdensbanken, virkelig får ændret kurs.

Også i EU skorter det på kvalificerede folk og gode danske principper om åbenhed, fattigdomsorientering, miljø, osv. Det må der gøres noget ved, og det er dansk opgave at gøre det.

Men også i den bilaterale bistand kniber det med miljøet. Det var jo ikke først i 1998, som ministeren svarer i nævnte bilag, men allerede i 1988, at det blev slået fast, at miljøhensyn skulle have fuld og systematisk integrering i den danske udviklingsbistand. Denne forpligtelse blev ikke ophævet, fordi man overgik til programbaseret bistand i stedet for projektbaseret bistand. Sådan gik det jo ikke, og i svaret på spørgsmål 94 indrømmes det også, at:

»Der er til dato dog kun gennemført et relativt begrænset antal særskilte miljøkonsekvensanalyser i forbindelse med udarbejdelse af sektorprogrammerne.«

Jeg spekulerer på, hvorfor tallet ikke er nævnt. Er det, fordi det kan tælles på én hånd? Men det kan man jo overveje.

Miljøet har desværre mest befundet sig i retorikken, ikke af uvilje tror jeg, men af mangel på kapacitet. Det er givetvis bedre nu, men er det godt nok? Det må ikke gå galt igen, fordi vi fik for travlt uden at være gode nok til det, vi påtager os.

Så er der uddannelse, først og fremmest basisuddannelsen. Her er vi heller ikke helt rolige. 900 millioner mennesker kan i dag ikke læse, og 60 pct. af dem er i øvrigt kvinder. Når man hører de såkaldte moderne eksperter tale om, hvilken betydning f.eks. IT vil få for ulandene, er det svært at holde masken.

Mon ikke vi skal satse på, at de mennesker, der skal dygtiggøres til at overtage ansvaret for deres egne samfund, får lært helt grundlæggende ting, inden ilandenes metalhoveder går i selvsving?

Skal sundhedsvæsenet, aids-bekæmpelsen, miljøbeskyttelsen, bæredygtigt og effektivt landbrug blive realiteter, og skal vi have en sund erhvervsudvikling, er uddannelse en for-